

Kantonas ievērojamākās sievietes no 19.gs līdz mūsdienām

MSP Orientālistika 1. kurss
Irina Paratova

Kantona un tās iedzīvotāji

Kantonas iedzīvotāji ir jue valodā runājoša haņķīniešu apakšgrupa, kuras izcelsme ir Guandunas un Guansji provincēs (kopā pazīstama kā Lianguan) kontinentālās Ķīnas dienvidos vai dzīvo tajās. Lai gan precīzāk, kantoniešu valoda attiecas tikai uz cilvēkiem no Guandžou un tās kaimiņpilsētām un/vai tiem, kuriem Kantonas standarta valoda ir dzimtā

何香凝 He Sjeņ Niņ (1878—1972)

Ķīniešu revolucionāre,
feministe, politiķe,
māksliniece un dzejniece.

Kopā ar savu vīru Liao
Džun Kai 廖仲愷 ir Suņ
Jatsen 孫中山 Tunmeņhui
同盟会 revolucionārās
organizācijas biedre.

1924. gadā viņa
organizēja pirmo mītiņu
Ķīnā Starptautiskajā
sieviešu dienā.

康同璧 Kan Tun Bi (1887–1969)

Kan Jou Vei 康有為 meita,
ķīniešu reformatore un
vēlīnās Cjin dinastijas un
agrīnās Ķīnas Republikas
laikmeta politiskā figūra.

Studēja ASV, 1911. gadā
atgriezās Ķīnā, kur agitēja
par feminisma idejām.

Tun Bi bija “Nusjuebao” 女学
报 žurnāla redaktore un
galvenā līdzstrādniece.

Uzstājās pret pēdu
nosiešanu sievietēm.

MISS KANG TUNG PIH, TITLED
CHINESE GIRL, A STUDENT
AT BARNARD COLLEGE

黃以靜 Flossie Wong-Staal (1946 –2020)

Dzimusi Kantonā tiek uzskatīta par amerikāņu virusologu un molekulāro biologu. Viņa bija pirmā zinātniece, kas klonēja HIV un noteica to gēnu darbību, kas bija nozīmīgs solis, lai pierādītu, ka HIV ir AIDS cēlonis.

2007. gadā The Daily Telegraph paziņoja, ka Vong-Staal ir 32. vietā “100 labāko dzīvo ģēniju sarakstā”. Par viņas ieguldījumu zinātnē Zinātniskās informācijas institūts nosauca viņu par 80-to gadu labāko zinātnieci.

Vivian Wing-Wah Yam

dz. 1963. gadā

Honkongas ķīmiķe,
Jaunākā Ķīnas Zinātņu
akadēmijas locekle (no
2013. gada).

2011.gadā L'Oreal –
UNESCO balvas laureāte
par darbu ar gaismu
iztarojošiem materiāliem
un novatoriskiem saules
enerģijas tveršanas
veidiem.

李霞卿 Li Sja Cjin (1912–1998)

Pazīstāma arī ar skatuves vārdu Li Daṅdaṅ 李旦旦 bija ķīniešu kinoaktrise, pionierlidotāja un filantrope.

Viņa bija pirmā ķīniete, kurai 1936. gadā tika piešķirta civilās aviācijas licence, kā arī pirmās civilās lidošanas skolas līdzdibinātāja.

Kā aktrise filmējās filmā “Romance of the Western Chamber” un spēlēja galveno lomu Mulan filmas agrīnajā adaptācijā ekrānam.

Anna May Wong (1905-1961)

Kantoniešu izcelsmes amerikāņu aktrise, kas tiek uzskatīta par pirmo ķīniešu un amerikāņu Holivūdas filmu zvaigzni, kā arī par pirmo ķīniešu amerikāņu aktrisi.

Viņas daudzvidīgā karjera aptver mēmās filmas, skaņu filmas, darbu televīzijā, uz skatuves un radio.

1924. gadā ieguva starptautisko atpazīstamību.

1934. gadā Ņujorkas Meiferas manekenu biedrība izvēlējās viņu “vislabāk ģerbtas sievietes pasaulē” titulam

戴爱莲 Dai Ai Lien (1916-2006)

Kantoniešu izcelsmes dejotāja un nozīmīga figūra mūsdienu dejas vēsturē Ķīnā.

Dzimusi Trinidādā. 1949. gadā tika iecelta par Centrālā dziesmu un deju ansambļa direktora vietnieci, 1954.gadā kļuva par Jaunās Pekinas deju akadēmijas direktori. Bija arī Ķīnas Centrālā baleta direktore un padomniece.

Deju skolotājas un audzinātājas gados viņa izveidojusi dejotāju, horeogrāfu un pedagogu paaudzi. Ķīnā ir pazīstama kā “ķīniešu modernās dejas māte”.

何润好 He Žuņ Hao (1878—1972)

He Žuņhao, dzimusi Kantonā
kļuva pazīstāma ar savu
labdarības darbību Singapūrā.

Viņa bija budistu mūķene, kuru
sirsnīgi dēvēja par Singapūras
“lielās želsirdības kundzi”,
atzīstot viņas mūža
ziedošanos, palīdzību veciem
un trūcīgajiem.

He Žuņhao bija Lin Chee Cheng
tempļa abate un Man Fut Tong
pansionāta dibinātāja.

Secinājumi

- Vairākas ievērojamās kantoniešu sievietes bija pionieres savās jomās;
- Stājās pret tradicionāliem uzskatiem, bija feministiski noskaņtas, ar tieksmi iegūt izglītību un kaislību uzlabot situāciju savā valstī;
- Vairākās no viņām ieguva pasaules atzīnību;
- Daudzām ievērojamām kantoniešu izcelsmes sievietēm izdevās realizēt savus talantus ārpus Ķīnas, tomēr tie vienmēr uzturēja saikni ar savām saknēm.

Izmantotā literatūra

Lee, Lily Xiao Hong;, Stefanowska A. D. Biographical dictionary of Chinese women: The twentieth century, 1912-2000, 2003.

Lo, Jung-Pang. *Kang Yu-Wei: A Biography and a Symposium*. Tucson, AZ: The University of Arizona Press, 1967.

Zia, Helen; Gall, Susan. Notabale Asian Americans. New York : Gale Research, 1995.

Maksel, Rebecca. China's first lady of flight. *Air & Space Magazine*, 2019.

Wong, Kim Hoh. *A Life Less Ordinary—The Grace of An Earth Angel*. Singapore: Marshall Cavendish, 2005.

- <https://edition.cnn.com/2020/01/22/us/anna-may-wong-google-trnd/index.html>
- <https://www.nytimes.com/2006/02/20/arts/dance/dai-ailian-vital-figure-in-building-ballet-in-china-dies-at-89.html>

Visi attēli ņemti no eng.wikipedia.org